אוהב ישראל — לסיום משניות

אריב"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות שנא' להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא. ע"כ. וידוע קושיית התוי"ט. למה כפל ואמר לכל צדיק וצדיק. גם מהו לשון להנחיל. הי"ל ליתן שהוא לשון מתנה. גם למה נקט בדוקא מספר זה ש"י. גם למה מביא המשנה סוף הפסוק ואוצרותיהם אמלא כי מראש הפסוק היה די להביא ראיה על ש"י עולמות. כידוע: ובהעיר לב ושום שכל י"ל וליישב הכל בחדא מחתא דהנה איתא במדרש הנעלם פ' חיי שרה וז"ל א"ר שלום בר מניומי אין לך כל צדיק וצדיק מאותן העוסקין בתורה שאין לו מאתים עולמות דכסופין בשביל התורה. הה"ד ומאתים לנוטרים את פריו. א"ר נחמן כל המוסר נפשו בהאי פסוקא דק"ש נוטל ארבע מאות עולמות והאנן תנן מאתים עולמות א"ר יוסף מאתי' בשביל התורה. ומאתים עבור מס"נ על קדושת שמו ית' ע"כ והנה לכאורה יפלא בעיני כל בעל שכל להבין דברי ריב"ל שעתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות הני ש"י מאי עבידתייהו אם הוא מיירי בצדיק שעוסק בתורה לחוד. או במס"נ להש"י לבד הלא אין לו אלא מאתים וכמבואר במדה"נ הנ"ל מהפסוק ומאתים לנוטרים את פריו. ואם מיירי ריב"ל בצדיק שעוסק בתורה. וגם הוא מוסר את נפשו לה' בעבודתו. הלא מגיע לו ד' מאות עולמות כנ"ל. ומהו שתפס ריב"ל המספר ש"י בדיוק. גם יש להבין דברי המדהנ"ע הנ"ל. שמגיע לכל צדיק וצדיק מאתן עלמין. למה זה המספר בדוקא. אמנם יש ליישב הכל בטוב טעם ודעת. דהנה כבר ביארנו בפ' אמור עיי"ש. מאחז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. וגם מאחז"ל אין לו להקב"ה אלא אוצר של יראת שמים בלבד. והוא כי כל מה שהאדם עושה צדקות ומע"ט ומצות ולימוד התורה בשכל גדול הכל מתת אלהים הוא. כי מי נותן לאדם דיעה בינה והשכל הלא אל דיעות ה' וכן כל המצות שהוא עוש' בכל חושיו ואיבריו וכן נתינת הצדקה ושארי פזרונות. ע"פ התורה והמצות הלא הכל הוא מאת הש"י שהשפיע לו וכמאמר התנא תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכמ"ש דהמע"ה כי ממך הכל ומידך נתנו לך וא"כ על מה מגיע להאדם שכר עשייתו המצות והמע"ט אכן זה הדבר מסר השי"ת ביד האדם. והוא הנק' באמת עבודתו ממש. היינו היראה שהוא הכלי והשמירה לכל הכוחות והמדות לבל ילכו לטמיון ואבדון ח"ו כי לאדם שאין לו י"ש ח"ו. אז כל החכמות והשכליות שלו וכל כוחותיו ומדותיו ספו וגם תמו לריק והחיצונים נהנים מהם ר"ל. אמנם לא כן האדם אשר יראת הש"י נוגע בלבם ומקבל עליו עמ"ש באימה וביראה קודם כל מצוה ואיזה דבר שרוצה לעשות ולפעול ואז נעשה בחי' זו כלי ובית קיבול ואוצר אהוב ונחמד ומקובל לקבל כל המדות טובות וכל השכליות שהאדם פועל ועושה ומקרבת הכל שיהיו בלתי לה' לבדו. וכן בחי' זו הוא כלי בית קיבול לקבל כל השפעות טובות מהבורא בהוב"ש ומשמרת אותם לבל יהנו מהם שום זר וחיצוני ח"ו כי הוא מוכשר לקבל טהרת הקודש. וזהו העבודה שנק' עבודת האדם ובעבורה מגיע לו שכר טוב הצפון לעוה"ב וכמאחז"ל הכל בידי שמים כו' ובחי' זו נק' ריש כי הוא ריש דרגין וכמ"ש ראשית חכמה יראת ה' וכן יראת ה'

ראשית דעת וכמשחז"ל דומה למי שמסרו לו מפתחות הפנימים ולא מסרו לו מפתחות החיצונים בהי עייל והיא היא השמירה לפירות ולהשפעות טובות ולזה מגיע להאדם העוסק בתורה בדו"ר מאתן עלמין. וכמ"ש ומאתים לנוטרים את פריו כי הגם שהעיקר הוא הפרי היינו החכמות והשכליות והכוחות אשר נתן ה' להאדם עכ"ז הלא צריך להקדים היראה שהוא ריש דרגין ושומרת את הכל כנ"ל וכן לאדם הצדיק שמוסר נפשו על קדושת שמו ית' בדו"ר דמאריה. נוטל ג"כ מאתן עלמין. עבור היראה אשר קדמה לו והביאה אותו לאותו דבר אשר זהו בחי' המיוחסת להיות נק' העבודה ע"ש האדם שהוא בחי' רי"ש זהו פירוש המדרה"נ אמנם ריב"ל מילתא אחריתא קמ"ל. ודבר גדול דיבר. היינו שלע"ל יתן הקב"ה שכר טוב לצדיקים. להנחיל לשון המשכה כנחל המושך לכל צדיק וצדיק ר"ל הן לזה הצדיק שעסק בתורה בדו"ר דמאריה ונוטל מאתן עלמין והן להצדיק שמסר נפשו על קדושת שמו ית' בדחילו שנוטל ג"כ מאתן עלמין והקב"ה ינחיל וימשיך אליהם עוד ש"י עלמין היינו למלאות הרי"ש במילואה שהיא י"ש וזהו ואוצרותיהם אמלא היינו האוצרות שלהם שעשו כלי לקבל כל ההשפעות ע"י היראה שלהם ומגיע להם ר' עלמין אמלא במילואו וטובו עם י"ש וכמ"ש הכתוב מקודם להנחיל אוהבי י"ש וזהו ג"כ פי' הפסוק יובילו ש"י למורא. היינו אל היראה שהוא בחי' רי"ש בחי' וסוד מלכות שמים הקדוש שהוא רי"ש דרגין. ואדם הצדיק שזכה לשני בחי' הנ"ל. היינו לעסק התורה והמצות בדו"ר וגם מוסר נפשו לה' בעבודתו על קדושת שמו ית' מגיע לו שני פעמים רי"ש עלמין. וגם שני פעמים ש"י עלמין שהוא בין הכל אלף ועשרים עולמות (וזהו סוד שי"ר כפול) והנה ב' פעמים ש"י עולה מנין כת"ר. וזכה לזה ע"י היראה שהיא בחי' רי"ש דרגין כנ"ל ואז הוא בבחי' נעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו והבן כ"ז היטב. ועיין בפ' אמור.